
گؤاجار

باقرعلی شاكر

بلوچي اكيڊمي ڪوئٽه

عدالت روڊ، ڪوئٽه

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انت۔
بیدے اکیڈمی ۽ رضاء کس ایشی ۽ مواداں چاپ کت نہ کنت۔

گواچار

(شاعری)

باقر علی شاہ

۲۰۱۸ء

ISBN # 978-969-680-067-5

نہاد:۔/200

بلوچی اکیڈمی ۽ اے کتاب ذکی پرنٹنگ پریس کراچی ۽ چاپ کتنگ۔

نام گپت

وتی جندهء

ناسر جمیں

واہگانی نامء

لر

<u>تا کدیم</u>	<u>نمبر شمار</u> <u>سرگال</u>
10	-1 چیزے گپ پہ شاعرء شعیب شاداب
14	-2 شاعری روزگارے نہ انت باقر علی شاگر
15	-3 بندیک
16	-4 چپ ء چا گردء شنگ، وساج انت
17	-5 دل زہیرانی پاہوء درتنگ
18	-6 چم جہل ء لگورانی چمد ار چیا بئے
19	-7 واہگ ء دنیا منی اے نپت ء بیراں آس دات
20	-8 اوشپ!
22	-9 بڑگی و ہدے ترا گنداں شلیناں ارسال
23	-10 گزنگی
25	-11 رنگ ء دروشم، بوہ ء باس سُچیت
26	-12 کراچی ء کشکی ء سراپنڈ و کیں جنکی ء نام ء
27	-13 دہرء کہ بلیت آس نوجوان سُچنت انت
28	-14 دل ہما انت کہ چہ بُن ء سستگ
29	-15 چوکہیب ء داب، وش بالادکن

- 30 -16 ندر پہ شیرزی دیوانی ء
- 31 -17 نسیم دشتی ء نام ء
- 34 -18 اُمیت
- 35 -19 جنگ دارگ نہ بیت
- 37 -20 کجاشت ماہیں دُر دانگ کجاشت
- 38 -21 وہدے کہ پُل بدن تئی ہر دانگ گوہرے بیت
- 39 -22 نہ کرزیں چماں شراب ء رنگ اُنت
- 40 -23 امیر خسرو ء حمید عدم ء غزل ء رنگ ء
- 42 -24 واہگ
- 45 -25 ساہ گریں دُنک ء اِداراج نہ بیت
- 46 -26 باریگ
- 48 -27 او ماہ پری! او گل پری!
- 51 -28 منی شہر ء مردم
- 53 -29 لُنطانی تئی شیریں من واس ء شموشاں
- 54 -30 مان آپ ء دیاں، من چہ آس ء گوزاں
- 55 -31 آس غم ء کنت اِنت، گیشتر ء بُنٹاپ
- 56 -32 آسے انجیں بلیت ماں گل ء دیدگاں
- 57 -33 تئی غم منا پر اِنت

- 59 -34 شہرِ شہرنگی ء اُمّیت ء سرپاتاں پُل
- 60 -35 مہلب ء مسک ء زراپراں بوتگ
- 62 -36 اے کئی باریں دژمنی کارانت
- 64 -37 گراں بہائیں تووتی دیوان ء مارادرکتیں
- 65 -38 جیونی ء بچ ء پیگام شہیدانی نام ء
- 66 -39 چوں شموشاں من ترا یلکیں دمان
- 68 -40 سمین ماہ ء روج ء نیام ء ودی بیت
- 69 -41 وطن ماتیں
- 70 -42 مہر ء باندا تیں تو کتاب سوتلگ
- 71 -43 تی حسن ء جمبر مدام جنت گروک
- 72 -44 زرد ء منی اے حوناں رگانی تی کہ رنگاں
- 73 -45 نیائے پرچی گل مئے چارگ ء مرچاں
- 74 -46 ماتیں وطن
- 75 -47 دلوں کپتگ ماں وسواس ء
- 76 -48 وش وش ء کند برے چہ لُنھاں گلاب رتچ
- 77 -49 بیا کہ وت ء زوراک کنیں
- 80 -50 پدابیا یک برے چاراں ترارا
- 82 -51 زندگی لال ء دروشم ء درین انت

- 83 -52 زرّے کلاتِ واہگِ بچکندگاں حیرات کنت
- 84 -53 غمِ رنجباں کتگِ زندہ چہ بیزاری
- 85 -54 ڈوبرے دل منی کئے الکا پ بہ بیت
- 86 -55 زورا کیں و ہدے نوکیں اے دلبراناں دیست
- 87 -56 مہوشانی مچی انتِ جی و جانی کس نہ انت
- 89 -57 مہرے و ابانی پاکیں درگاہ بیت
- 90 -58 پُل گدیں شاری گوں نگر ہیں دستاں
- 91 -59 غمِ آسِ سچانِ بیا
- 93 -60 گلّیں جہانِ یلّیں تو شر ترے امل
- 94 -61 مہپری و ہدے ہمسراں گوں بیت
- 96 -62 ما بلوٹاں آدماںِ گار بیت
- 98 -63 عشقِ تئی بے قرار من ایوکِ نیاں
- 100 -64 جاہے مہتا جی جاہے شاہی انت
- 101 -65 زندہ اُمیتِ آسری
- 103 -66 دیدگاں چہ ترو نگلیں ارساں وتی گوارے پدا
- 104 -67 گناہِ لذتِ ثوابِ گوازینت
- 105 -68 غمِ دلِ سوچِ آنت، بیا غماں سوچِ ایں
- 106 -69 شہرے منی شرّیں جنک

- 109 -70 نیم پشی پاساں گوزو کے در کیت
- 110 -71 دل تہا نشتگ کباب انت
- 111 -72 ماہیں گوناپ چیر داتگ
- 112 -73 مئے دل ء واہگ انت
- 113 -74 امیت ء واہگانی ماہ بدل بوتیں
- 114 -75 نذیر صوفی ء گوں پہلی
- 116 -76 گواچار
- 118 -77 مہکان بہ بیت ماہ ء ء روج ء چو بہ بیت روشن
- 120 -78 ودار ء تئی دل من داراں کتگ
- 121 -79 نمیر انیں مہر
- 125 -80 ورنہ ء گوانک
- 127 -81 ماتیں وطن مہر ء دیار
- 129 -82 ہر دیں کہ واہگانی گلین رنگ بیت درا
- 130 -83 بدار گشتانک ء انگت بے قراری انت
- 131 -84 واہگ ء ہلک ء گوزان انت دل منی
- 132 -85 غم ء رنجانی تئی دیمپان من اتاں
- 133 -86 رستر ء گرکاں پرندوشی چے پیم ء گل کتگ
- 134 -87 دل گشتے آس ء آسرا نشتگ

- 135 -88 منی ہمراہ رہ گوزی آں
- 136 -89 عشق آس آس چوں سُچان ء پیلشانیں دل منی
- 137 -90 ترا سہت ء ترا زیور، ترا سہر ء گشان بکشات
- 139 -91 مرادانی گلین منزل من گوازینت راہ چاری ء
- 140 -92 کپیاں تینگے بگر، زرد ء آس ء شמוש
- 141 -93 چار بندی

چیزے گپ پہ شاعرء

پجارج:

نام باقرعلی ء پنام شاکرانت، ودی بوہگ ء تاریخ 16 دسمبر 1966ء ء ودی بوہگ ء جاہ، وتی پیرک کہدہ یوسف ء گس آپسرانت۔ باقرعلی شاکر ء ہشتمی جماعت آپسرء اسکول ء دربرگ ء رندمیٹرک چہ ماڈل ہائی سکول تربت ء ایف اے گورنمنٹ ڈگری کالج تربت ء کتگ، بلوچی ء، پدا اردو ء ایم اے ء ڈگری کپتگ۔ 1999ء ماں اردولبز انک ء لیکچرار ء چکاس چہ بلوچستان پبلک سروس کمیشن ء پاس کت ء اسٹنٹ پروفیسر اگدہ ء سراترئی دمیگ بوت۔ داں 3 سال ء گورنمنٹ انٹر کالج ہوشاپ ء اولی پرنسپل ء اگدہ ء سراترئی کتگ۔ اے وہد ء گورنمنٹ عطا شاد ڈگری کالج تربت ء اسٹنٹ پروفیسر اردو ء بستار ء اردولبز انک وانینگ ء انت۔

لبزانکی حُب:

باقرعلی شاکر ء اسکول ء وانگ ء وہداں شاعری ء حُب ء واہگ بوتگ۔ آئی ء وانگ ء زمانگ ء شعر، کسمانک ء آزمانک نبشتہ کتگ کہ ماہتاک ء تا کبنداں چھاپ بوتگ انت۔ آگوں بازیں لبزانکی گلاں اوں ہوار بوتگ۔ تربت شہر ء اولی

رندا جوڑ بوتگیں لبز انکی گل ”لبز انکی کاروان“ ء ”کچ لبز انکی مجلس“ ء باسک ء اگدہ دار بوتگ۔ مرچاں ”مُلّا فاضل اکیڈمی“ ء گوں ہوار انت۔ آئی ء ”ڈرامیٹک سوسائٹی آلبسز“ ء اسٹیج کسمانکانی تہاواں بہرُرتگ ء کسمانک، فیچر کنگ ء مسکرائی شعر ء پر بنداواں نبشتہ کتگ۔

عطا شاد ڈگری کالج تربت ء تاکبند ”کچ“ ء اردو بہر شوکار انت۔ شاگر اردو ء اول شاعری کنت بلتے آبلوچی ء شاعری ء چہ ابید آزمانک نویس ء کسمانکارے ء بستار ء پچارگ بیت۔

ریڈیو پاکستان تربت ء بنداتی دُور ء چہ پروگرامانی تہا ہوار انت۔ اے درگت ء آئی ء بازیں مشاعرہ، گپ ء تران ء اے دگہ پروگراماں بہررتگ۔ ماں مشاعرہ آں شعر دپگال کتگ ء پروگرامانی کمپیئر ء جارچین اواں بوتگ ء انگت ء مرچاں سہب ء سر ء پروگرام ”صبا ء مستگ“ ء جارچین انت۔

شاعری:

باقر علی شا کروت گلا ہے نہ انت۔ ہر جاہ ء وتی سپت ء ستاء نہ کنت ء نئے کہ شعر گشی ء مزنی ء ہمک مردم ء دیم ء درشان کنت۔ وتی نزیک ترین دوست ء بیلابی دیواناں شعر گشی ء حُب ء درشان کنت۔ ہمے سوب انت کہ پہ وتی نامداری ء ہاترا کدی گشندہ، ماہتا کانی شوکار، لبز انکی گل ء اے دگہ وتساچیں بتانی منت وار نہ بوتگ۔

آ نامداری ء وسیلگ شاعر ء ازم ء پگر ء لیکیت بلکیں شاعر ء شخصیت ء کرداں نہ لیکیت۔ آئی ء حیاں انت کہ شتریں شاعر ہا انت کہ آئی ء شاعری از می تک ء

محکم بہ بیت ء پگری تک ء انسانی چا گرد ء آئی ء چست ء ایراں گوں ہمگر پنج بہ بیت۔

باقری شاکر ترقی پسند مکتبہ پگر ء شاعرے کہ آئی ء شاعری انسانی چا گرد ء آئی ء
جیڑ پانی سراوانوک ء جیڑگ پرمانیت۔ آئی ء شاعری ء گیشتر بنگپ، مہر ء دوستی انت
بلئے آئی ء شعری پگر ء یک بہرے بزگر، پوریاگر، زوراک ء نزور، ایمنی، انصاف،
راج دوستی، وطن دوستی ء حق پرستی ء گرد ء چکریت۔

اے کتاب ء بازیں شعر آئی ء ورنائی ء دؤر ء درشنانگیں خیال انت پمیشکہ
بگندے جاگہ جاگہ ازمی ء پگری نزوری اوں گندگ ء بنیت۔ آئی ء درشانداب سادہ
ء روایتی رنگ ء انت۔ بلئے پگر چہ فطرت ء چا گرد ء گستا ء ان نیچرل نہ انت ء آنیچرل
شاعری ء منوگرے۔ نیچرل شاعری ء ان نیچرل شاعری ء بابت ء سرپدی نیں وانوک
زان انت کہ کجام تہر ء شاعری گوں زند ء تیوگیں تک ء پہناتاں گوں نژی کی کنت ء آ
نیچرل شاعری لیکگ بیت۔ مرچاں ان نیچرل شاعری ء رومانیت پسندی پمیشکہ دیم ء
آہگ ء انت کہ مردمانی زند ء جاوڑ چہ فطری رہنداں سک دُور انت۔ چا گرد ء راہ ء
رہند چہ انسان دوستی ء گستاڑ بوہگ ء انت۔ تچکیں راہ ء روگ ء بدل ء چپ ء چوٹیں
راہ مردماں دوست تربیت۔ ہے سوب انت کہ مرچگیں شاعر مہر ء اوں انسانی چا گرد ء
بدل ء سنگ ء حاک ء بتانی چا گرد ء شوہاز کنت۔

کرتگ ات باقر! بہشت کہ بزگراں پہ واہگے

پلیں مہر ء دوستیانی ہلک میراں آس دات

(شعیب شاداب)

شاعری روزگارے نہ انت!

شاعری کٹ ۽ کمانی ۽ گونگ نہ انت، شاعری روزگار ۽ لاپ ۽ شوہاز کنگ ۽ کشک نہ انت۔ شاعری انسان ۽ تہی مارِ شتانی نام انت کہ ایوکی ۽ ساعتاں پمیشکہ بے انانی پڌر کنگ بیت کہ دگرے ۽ گوں بہر ۽ بانگ کنگ ۽ یا کہ شاعری ۽ گونگ ۽ شاعر ۽ دل ۽ گہمت دومی مردم ۽ سربنت نہ آئی ۽ دل ۽ غم ۽ اندوہ بہر ۽ بانگ بنت۔

ہمک چیز ۽ ہیل گرگ ۽ ہا ترا یک رہ در برے الم لوٹیت، بے رہ در برے کسے علم ۽ مڈی ۽ رادر نہ بارت۔ شاعری اوں یک علمی مڈی ایت ایشی ۽ رپک ۽ ہنرانی ہیل گرگ ۽ ہا ترا یک انچیں مردے لوٹیت کہ نو در براناں جو انیں راہ ۽ ر ہندی ۽ شون ۽

بہ دنت ء آہانی دلہڈی ء بہ کنت، پمیشکہ شاعری ء ہے ر پک ء ہنرانی گیشیں ہیل کاری ء
 سروسوج، من چہ واجہ ابراہیم عابد ء گپنگ۔ وتی لبز انکی سفر ء من واجہ نذیر احمد صوتی،
 واجہ ایم ایچ خلیل ء حدامزی عاقل بابا ء مننت واراں کہ اے واجہانی رہ در بری ء
 دلہڈی ء ڈریں سروسوج ء نیکیں واہگ مدام گوں من ہمراہ بوتگ انت۔

باقر علی شاہ

بندِ یک

زند ء تہاریں کوٹی ء
 من نشتگاں اُمیتی ء
 یک وہدے بلکیں بام دنت
 اے بندی جاہ ء ملکموت
 زوراک ء بیمناک ء تہرد
 کولاں بہ بجیت دم بہ بارت
 ساہ ء بہ کشیت ایں منی
 (یا) شہر ء منی برات بنگویں
 لاپ ء شدیک ء گزنگلیں
 کرنانی واب ء جہہ بجنت
 زانت ء وتی برجاہ بہ کنت
 ء بندی جاہ ء چہ من ء
 گرکانی دست ء دربہ کنت
 زند ء تہاریں کوٹی ء
 اُمیت ء یکلیں زندگاں

چپ ۽ چاگرد ۽ شنگ وساج انت
 هر دمان دل نون قهر ۽ آماج انت

کسه ۽ گپ ۽ کس نه بيت رهشون
 سوب ۽ واهندی په تگ ۽ تاج انت

مرگ بيت الم نون چشيش راج ۽
 اے کش ۽ کيپ ۽ آکش ۽ ناچ انت

کئے به دنت ملک ۽ کئے به کنت مانا
 تيوگيس بلک ۽ مردماں چاچ انت

زند تئى درد ۽ پٿر ۽ باقر
 اندوه ۽ رنجاني وٽا آچ انت

دل زہیرانی پاہو ء درتنگ
دوری ء دوست ء درد ء کونج انت

ایمنی زند ء چه گلین بیگواہ
ہرگور ء آس انت ہر دل ء رنج انت

مہر دنیا ء وش ترین لذت
آزمان مہر ء موسم ء سنج انت

من تئی چمانی کتاب و نتگ
انگت ء کسہ تئی گڑ ء منج انت

ہر کجا مولم تئی بہ باں ہمراہ
بس ہے ٹیکی باقر ء گنج انت

چم جہل ء لگورانی چمدار چیا بے
 پہ چنڈ کے نان ء تو مردار چیا بے
 پوشاکاں گلامی ء رزوائی ء پوشائے
 بازار ء بہا پرچہ بے سار چیا بے
 ہر کس بہ کنت پکر ء وتی، دنیا ء رواج انت
 پہ نوکیں جہان ء تو گموار چیا بے
 باہند بہ کن توپان ء وڑا چست بہوت
 وازمندگیں آشوبی ء رہچار چیا بے
 دنیا ء تہا باقر تو نامے درآر پہوت
 پہ جوانیں وتی زند ء بیزار چیا بے

واہگ ء دنیا منی تئی نپت ء بیراں آس دات
تو بدل بوت ءے منا تئی، درد ء تیراں آس دات

دژمنی بندات ء دیست من پہ ہے واستہ امل
کینگ ء کست ء حسد ء دیر دیراں آس دات

من ہما روچ ء سُچان ء پیلُشاناں بیرگ ء
سہرچکیں لنطانی تئی کہ پَن ء ہیراں آس دات

تو چراگ ہردے کہ کشت انت مئے وفا ء دوستی ء
ہرگور ء مئے واہگانی شہد ء شیراں آس دات

کرتگ ات باقر! بہشت کہ بزگراں گوں واہگے
پلیں مہر ء دوستیانی ہلک میراں آس دات

اوشپ!

اوشپ!

من گاراں، منی دل گار انت
اے کہر مانیں لُنجی ء

مہرانی منی منزل گار انت
چہ تہاری ء من وتارا نگنداں
گشتے یک سیاہ ء مَجی ء

مانپوشنگ ہمک چیز ء را
کہ باگ گار انت
باگ ء بُلبل گار انت

اوشپ!

ماہ ء ماہ ء اے ماہ کانی ء
نلوٹاں کدی من
کہ اے مر مر انکلیں ماہ کانی

منارا پکار نہ انت
 منارا اے دُوریں اشکریں
 استالانی رُژن پکار انت
 بلتے کمے دیمتر ابیار انگلت
 اے استالانی رُژن ء
 کہ راہ گار انت
 راہ ء پُل گار انت
 نوں برواں کجا نگو
 اوشپ!
 او! تہار ء یمنا کیں شپ
 من گاراں، منی دل گار انت
 اے کہرمانیں لُنجی ء
 مہرانی منی منزل گار انت

بڑگی وہدے ترا گنداں شلیناں ارساں
آ شپء ء اب نیت، ننداں شلیناں ارساں

واہگ ء مہر ء تئی بُرتگ منی ہوش ء قرار
نشتگاں پرتو غزل بنداں شلیناں ارساں

پہ تئی دید ء مدامی چو گنوک ء گرداں
عشق ء بدواہ کہ سرء کنداں شلیناں ارساں

پلیں دیوانء نہ گریواں کہ بہ بیت عشق درا
ایوکی ء یات ء تئی ننداں شلیناں ارساں

کس کسی ہمراہ نہ بیت راہ ء وفا ء باقر
چہ گلہیں دوست ء دل ء سنداں شلیناں ارساں

گُزَنگی

گُزَنگی، کُشیت گار کنت

بارت ہوش ء وار کنت

دُڑی، دُنگی، لُچی

پر مائیت انت ہرچی

گُزَنگی کنت بیکار

گُزَنگی کنت بیمار

و شیانان پُلیت

شاد ہانان پُلیت

زندگی ء کنت شمار

گوں غماں کنت دُچار

لُنکھی ء پُزروک

گُزَنگی کنت گنوک

دین و ایمان و بارت
مہر و مہروان و بارت
گزنگی کُشیت گار کنت
بارت ہوش و وار کنت

رنگ ءِ دروشم ، بوہ ءِ باس ءِ دل سچیت
 مہر ءِ تنگ ، کہر ءِ آس ءِ دل سچیت
 وانگ جاہاں جنگ ءِ نوبت داں کہ است
 ہر کسی پہ جند ءِ براس ءِ دل سچیت
 کیت گوشاں ہر دیں تیرانی توار
 سیہ شپانی پاس پاس ءِ دل سچیت
 بیا جمین ات چاپ ءِ نازینک سوت ءِ ساز
 سوز ءِ رنج ءِ ، کیپ ءِ تاس ءِ دل سچیت
 کرنے باقر پٹ ءِ پول ءِ گوست بلے
 انگت ءِ پہ دڑیں لاس ءِ دل سچیت

کراچی ء کشکے ء سراپنڈ وکیں جنکے ء نام ء

زردء ارمان بُن انت زند ء لڈت بُن انت
کرنے چونیں پراتک، ننگ ء عزت بُن انت

حون ء ارس اول شلینت چہ دوئیں دیدگاں
کس ء چکے نہ جت، قہریں قسمت بُن انت

شنگ ء حیرات بنت کاڑ ء ہر رہگوزی
گنجیں زیبائیاں رب ء جنّت بُن انت

زیداں بیا آس بدار ء بسوچ کچراں
کشت اش حملّ پداگلیں کلمت بُن انت

مرچاں گپ راستی ء کس ء باور نہ بیت
پٹو کھارادر ء پمّن تربت بُن انت

دہرے کہ بلیت آس نوجوان سُچنت انت
ماتانی دلے واہگے ارمان سُچنت انت

لڈک اے دیوکیں بیا آسے بتوس ات
بے ننگیے جاہے ہم ایمان سُچنت انت

امروزے مہ بند پھر، امروزے منی دوست
وٹھیے ہزار رنگیں دیوان سُچنت انت

قہرانی ہداریات تیرگواریں اے کستے
مہر شہرے مہ گواہیت ایں انسان سُچنت انت

درپشویں تئی دیمے کہ آسے بشانیت
مے پیمیں گنوک دائم حیران سُچنت انت

دل ہما انت کہ چہ بُن ء سستگ
ماہ بلتے دوشی ماہ گر ء گپتگ

حیر بہ بات مہدیم ء گلیں رنگ ء
پُل گلاب ء اوں مرچی گیمرتگ

ترانگاں ہر شپ داگ دنتیں آس
سہب بیت کُل ء بے سما نشتگ

توسگ ء نیت کس، اے دل ء آس ء
قہریں امروز ء برانز پیلشتگ

آقت چے بیت راج ء ورنہ ء
بے سما ناچ ء سہبت ء دیستگ

رند ء شوہاز ء چوں رسیت باقر
میش نر کاریت واجہ کہ مُرتگ

چو کہیب ء داب، وش بالاد مکن
و پتگیں یاتاں چه واب ء پاد مکن

نیست ترا غموار چچ پُشیں ادا
دل گنویں بازیں تو فریاد مکن

تو غم ء قید ء کدی آزات نہ بے
پہ منی زہر ء وت ء چو شاد مکن

من تئی دید ء مرادیگاں اہل
دژمنناں گوں تو مہ نند ء نیاد مکن

من تئی مہر ء کس ء آریز وتاں
ہر کس ء پہ دیم میار ء سیاد مکن

روح ء شپ باقر ترا رنجینتگی
آ گلگیں کاڑ ء تو ہجبر یاد مکن

ندر پہ شعری دیوانی ء

منی دوزواہ غم ء آس ء زراباں کُشت
 منا وہدے تئی زوراک عزاباں کُشت

منی براس کُشت واری ء شُد ء ڈنگ ء
 تئی وارث شراباں کُشت، کباباں کُشت

شמוש ات سامی ء من چوں کناں مچاں
 ہمید پیڑک منی میر نواباں کُشت

نبشتہ باقر ء قبر ء بکن اے پیم
 اے بڑگ وانگ ء مہر ء کتاباں کُشت

نسیم دشتی ء نام ء

مہر ء وفا ء گپؑ بیت
 دل ایر مریت ء کپؑ بیت
 لُنجیں شپاں ماں ترانگاں

حونانی ہار ، ارسانی ہور
 بمب ء پینگانی توار
 ہر نیمگ ء بیت زار زار

داں ہر صبا انجیں وڑے
 بے چاڑ کنت پہ انجشی
 زرد ء گشتے جنگ ء پڑے

اپسوز ء ارماناں وتی
 اندوھ ء سوزماناں وتی

سک کہت ءِ پھمیانان وتی
گول واہگ ءِ اومانان وتی

لہڑیں دل ءِ خونیں غمان
ہر ساعت ءِ من ہر دمان
پچی دگہ دست ءِ نہ بیت
درشان کنان، تالان کنان

ہمبیل منی! زیر تو قلم
دراہیں دل ءِ اندوہ ءِ غم
راج ءِ خیال، لال ءِ ہتم
دیم ءِ بجن، بیا نون قدم

گنگی ءِ بے ترک ءِ توار
پما نیت حُشک ءِ بہار
راج مئے توامیں واب کپیت
گول کیپ ءِ بنگانی ملار

اے کاروان ء تو سروک
 آزمانک ء آزمان ء نوک

زیر تو قلم تئی رند پداں
 دانکے گراں ، ما پشت کپوک
 دیرہی ء گنداں عالم ء
 زورانسریں من زالم ء

دیوال حوناں لپ بیت
 منیگ ء تئی دل ٹپ بیت
 ہرجاہ کہ مہر ء گپ بیت
 دل ایر مریت ء کپ بیت

اُمّیت

آسے غمانی

روح و شپ روک انت دلء

کس نیت تو سگء

نشتگاں تهنائیء

رہگوزے بلکیں گوزیت

جنگ دارگ نہ بیت

پُلّیں ماہ ء پُل اُنّت
 روچ ء دزگیر کن اُنّت
 زند ء دُنگاں کُش اُنّت
 کوہاں درد ء دُل اُنّت
 آس دینت ترانگ ء
 آس دینت وانگ ء
 دُریں آ دانگ ء
 اشرفی چانگ ء
 جاک ء سلوات ء دؤر
 قہر ء نہیّات ء دؤر
 چڑاں ہر نیمگ ء
 واہ ء پریات ء دؤر
 گلزمین ء گگہیں

داں کہ بدواہے است
 داں کہ زُرواہے است
 داں کہ حوناں وِ رانت
 داں کہ مردم کُش اَنت
 داں کہ لُٹ اَنت پُل اَنت
 داں کہ مہرانی دُنگ
 داں کہ گورانی ننگ
 داں کہ براتانی خون
 داں کہ بچانی جون
 داں کہ است، داں کہ است
 داں کہ است دژمنی
 داں کہ نیت ایمنی
 جنگ دارگ نہ بیت
 جنگ دارگ نہ بیت

کجا سُت ماہیں دُر دانگ کجا سُت

طلاہیں اشرنی چانگ کجا سُت

تچاناں چنت کرنیں من شوہاز ء

زاناں من آ دُر دانگ کجا سُت

مہارانت کوری ء مہلوک کُلیں

آرژن ء زانت، آزانگ کجا سُت

ایتکیں ڈن ء یک ویرانگی یے

بہارگاہیں دل ء ترانگ کجا سُت

چیا باقر تئی دست ء تپنگے

کتابانی گہیں وانگ کجا سُت

وہدے کہ پُل بدن تئی ہردانک گوہرے بیت
ارسانی اے تچوکیں شہ جو یک آپسرے بیت

بچکندگے درا بیت تئی سُہرچکیں چہ لُنٹاں
گرانیں منی گمان ء اندوہاں آسرے بیت

اُمیت ء من پمیشکہ اُمیت واراں دائم
بے بُندریں گنوکاں روچے اوں بُندرے بیت

سہتانی بندی حائل تئی پُلّیں دروشم ء چے
بچاگیں پہ شے ء زوراکیں چاگرے بیت

گندیت منارا ہرکس حیرانی ء گُشیت کہ
سوک ء دل ء نزانگ باقر اوں شاعرے بیت

نہ کرزیں چماں شراب ۽ رنگ اُنت

انارک سُہریں گلاب ۽ رنگ اُنت

من زاناں مہر ۽، گناہ ثواب اُنت

منی دی کارپد ثواب ۽ رنگ اُنت

اُبد کہ مانیت اُنت دروگ مرچاں

داں راست حُشکیں کتاب ۽ رنگ اُنت

دل اُنت پتاگ کہ ٹال ٹال ۽

تئی مسکیں مہر تناب ۽ رنگ اُنت

ترا چوں باقر آ داد بکش ایت

تئی گال جوہریں جواب ۽ رنگ اُنت

امیر خسروء حمید عدمء غزلء رنگء

زِند و شالی توار ات ہر کجا من دیستگ ات
باگ پلانی بہار ات ہر کجا من دیستگ ات

آ پری رنگیں کساں سال گوں خُماریں دیدگاں
شادِ ہاں کُلّیں ہوار ات ہر کجا من دیستگ ات

سُدھ ء ہوش ء چہ جُتا ات ماں دگہ دہری ء دل
ہار ء ہیروپاں دُچار ات ہر کجا من دیستگ ات

بے کساں کنیپ، مہ و شانی لَنیب، پدا سَوَت ء سرور
شہر مہرانی دوار ات ہر کجا من دیستگ ات

ہلکہ ء کاڑانی ٹولی اتک انت توسیپ ء گل ء
شے مرید بور ء سوار ات ہر کجا من دیستگ ات

آزمان روک ء ترپان ات گندگ ء رنگ ء تی
چار دہی ماہ اول تہار ات ہر کجا من دیستگ ات

ایوک ء باقر برجان انت انگر ء آساں غم ء
گلیں امروز پہ قرار ات ہر کجا من دیستگ ات

واہگ

ماہء گونگ، روجء درور
 استالء پورانی ہمسر
 وتی زندء روچاں کناں پٹومن ندر
 منی ساہء بیابر
 منی روچاں بیاپل
 منء بے مرادکن
 غماں آسرکن
 وتی دادء دیشء بکن دائم برجاہ
 وتی رنگء گیشء بکن دائم برجاہ
 منی وش نیتکء
 بدئے زندگی بے
 دگہ سگتی بے
 بُو ماڈیاں ٹل

شپانی تو پاساں
 انارکانی واساں
 ہمک واہگاں پُل، ہمک لذتاں گر
 بتیت زردءِ ہٹے
 ودی کن یک پٹے
 منی نامءِ پرکن
 منادژ منے کن
 منی ترانگءِ گج
 شپ ءِ روج ہر وہد
 وتی واہگانی
 وتی شادہانی
 منا ملکموت لیک
 مناحونی لیک
 داں کہ تئی پُل، تئی ساہءِ ارواہ
 بجننت مرگءِ چہ پد، منی مانشءِ لٹ

گد و رشات دنتان
 منی مانشء داں کہ بئیت تاہسیر
 گنوکیس منی روح بہ بیت پممن واتر
 غماں بئیت آسر
 منی ماہیں دلبر!
 وتی زندء روچاں کناں پٹومن ندر
 منی ساہء بیابر
 منی روچاں بیاپل
 منا بے مرادکن
 غماں آسری کن

ساہ گریں ڈنگ ء ادا راج نہ بیت
مگھیں ڈیہہ منی تاراج نہ بیت

انوں تئی دؤر انت تو لوگ سوتکہ منی
یکش ء پِس تئی سرتاج نہ بیت

من اگاں مرتاں بلئے دیما تئی
دست زہگانی منی دراج نہ بیت

و شدلیں دؤرے من انچیں کاراں
کسے شاہ ء کسے مہتاج نہ بیت

زندگوں گور گنداں گوزیتیں باقر
تئی سرا وشیانی تاج نہ بیت

باریگ

سُہب ۽ بیگاہ نَشَنگ ۽ پِکرانی چاریناں رَمگ
 زَنگ زُرَتگ زانگ ۽، ۽ رُژن بیگواہ ماں جہاں
 یکیں مُرتاں من سُد ۽ لاپ، گُژن بیگواہ ماں جہاں
 چوں بہ رُکیناں وت ۽ من، آس ۽ آپ انت ہر دَمگ

ایمنی نیست گلزمین ۽ چاریں دیم ۽ جنگ جنگ
 مہر ۽ بازار آس گواریت، زرد ۽ ارمان ہم بہا
 ڈاہ ۽ شور انت دہر ۽ مرچی دین ۽ ایمان ہم بہا
 چند ۽ ہنکین ۽ وتی دی آدمی ذات تنگ تنگ

کِشکِ گارِ اِنْتِ کاروانِ ءِ، منزلِ ءِ رَهشونِ گارِ
 بے کسیِ اِنْتِ، بے وسیِ اِنْتِ گریوگِ ءِ زارِ اِنْتِ اِدا
 کہراں ماں رُپتِگِ جہانِ ءِ براتِ نہ بیتِ براتِ ءِ رِدا
 راستیِ ءِ رُنگراہاں باریں چُنْتِ ہزاراں جونِ گارِ

ایرِ براں ماجینِ ءِ زہراں وَشیاں پہ کپتِگاں
 نوبتِ ءِ باریِ منیِ کُنیتِ، منِ پہ اوستے نِشتِگاں

اوماہ پری! اوگل پری!

نُج ۽ تہاریں یک شے
 او ماہ پری! او گل پری!
 مہلوک گلیں واب کپیت
 سُدھ ۽ سما ۽ کس نہ بیت
 بزمش ۽ چڑ کہ ہج نہ بیت
 بنی آدم ۽ گلیں کہ گپیت
 وش وابی ۽ نادراہی یے
 نُج ۽ تہاریں یک شے
 بیمناک ۽ تُرسناکیں شے
 او ماہ پری! او گل پری!
 دُور دُور ۽ چہ بییتیں توار
 بس تو لگ ۽ ہولاسگے
 یا کہ کروس ۽ بانگے ۽

يا كه کُچھاں چانگے
 او ماه پری! او گل پری!
 مرگ ء دُچاریں ساعتاں
 انسان گُلیں واب بہ بنت
 لوگ ء وتی تحت ء سرا
 بس کیلیں تو آگاہ بہ بے
 تاہیر مسیت بے واب بہ بے
 لُنج ء تہاریں یک شے
 ترسناک ء ہیمناکیں شے
 گیر بیت ترا کسے اگاں
 جمبور بہ کنت تی ترانگاں
 کس داشت مہ کنت تی واہگاں
 ہر نیمگ ء توپان بہ بیت
 پٹو جہان چو آس بہ بیت
 او ماه پری! او گل پری!

مہر ء اے گرائیں ساعت ء
 کوکار کنان ء در بیا
 دیوال ء ہر ڈوک ء بگوز
 ہر شیب ء آپدار ء بگوز
 ویرانگیں جاہے درا
 گندے گنو کے ناگہاں
 سرسر جنان پتو تچان
 نام ء تئی پلّیں گران
 او ماہ پری! او گل پری!
 لُنج ء تہاریں یک شے
 بیمناک ء تُرسانکیں شے
 مہلوک گلیں واب کپیت

منی شہرء مردم

گنوک آنت ناں سار آنت
 ناں سیر آنت ناں وار آنت
 وت ء چہ شزار آنت
 غماں بد ء بار آنت
 منی شہر ء مردم

برے راست مٹاں
 برے دروگ بنداں
 برے کہراں دَرشاں
 برے مہر گواراں
 منی شہر ء مردم

برے زار ء واہ آنت
 برے دل پہ راہ آنت

برے گوں ثواباں
 برے گرک گناہ آنت
 منی شہر ء مردم

برے کُشت ء کُوش آنت
 برے دست ء گوش آنت
 برے حوناں میچیل

برے پہک ء ہوش آنت
 منی شہر ء مردم

ابیتکی ء چار آنت
 اے درداں نہ مار آنت
 اے پکھم آنت نہ پکھم آنت
 دل ء ہچ نیار آنت
 منی شہر ء مردم

لُنطانی تئی شیریں من واس ء شموشاں
یا زرد ء غم ء رنج ء وسواس ء شموشاں

تئی ترانگ ء گرانیں غم زندے بہ بکشاہیت
لُنجییں کہ شپ ء تُرس ء ہر پاس ء شموشاں

ماں مہر ء پڑ ء الم کیت گٹ ء گر و چیل
ہر کچل ء مارجین، من ہر تاس ء شموشاں

کندیل منی اُمیت ء اندیم نہ بیت کرنے
چوں گوہر ء مُروارد، چوں لاس ء شموشاں

آ روچ منی زند ء بہ بات گڈسری باقر
کہ شیرچک ء زیبائیں کر پاس ء شموشاں

مان آپ ء دیاں، من چہ آس ء گوزاں
 ہاترا تئی پری ہر کساس ء گوزاں
 تو بہ شان ئے کمانیں کہ برواناں دوست
 شیشنگ ء رہسراں بے سواس ء گوزاں
 تئی ہمک دابے ء من وراں بپش بپشے
 غم منی چہ دل ء، پاس پاس ء گوزاں
 ترپے ارس ء بدل یک تلابے منی
 تئی گور ء گوہریں من چہ لاس ء گوزاں
 نیم پشی پاساں چہ ترس ء پاتراپ ء بیہم
 تئی گور ء کایاں بس حُشکیں واس ء گوزاں
 نام ء باقر منی بس یک بہتامے بس
 من وراں ہردیں پڑے چہ تاس ء گوزاں

آس غم ۽ کنت انت گیشتر ۽ مُتّاپ

سر شپاں ہر دیں ایر براں ترند آپ

سینگ ۽ روکیں بیا بتوس آس ۽

ایوکی گران انت دوست مرو اشتاپ

تو بکن کرن ۽ واہگاں درشان

من وتی زرد ۽ ہم کناں الکاپ

یک برے واب ۽ دیست شپی ۽ من

انگت ۽ نکش انت تی گلین گوناپ

گلہ ۽ زنگاں نیست نپے باقر

نوبتاں مہر ۽ بیا بدے زند آپ

آسے انجیوں بلیت ماں گل ۽ دیدگاں
 روک بیت گلزمین، روک بیت آزماں
 گران انت تهنائی ۽ ڈیل ۽ بالاد ۽ درد
 بہر ۽ بانگ بیا کناں زند ۽ گرانیں غماں
 کیپاں مہر ۽ بدے مستیں چماں وتی
 واس ۽ واہگ گلیں تلوسین ایت شپاں
 چو زمین جسمسی ۽ زرد ۽ لذت نہ روت
 بیت چہ تاک ۽ درا سہرچکیں تی گشاں
 رنگ ۽ تی دروشم ۽ شہے دلماںگ انت
 ماہ ۽ استال ۽ روچ، سنج ۽ داں کلکشاں
 عشق ۽ آس ۽ دل ۽ کندی ۽ کت سُرک
 جان ۽ ہر بند ۽ بوگ مرچی باقر سُچاں

تئی غم منا پر انت

تئی غم منا پر انت

ہر دمان ء ہر ساعت ء

مرچی ء تاں قیامت ء

ماہ ء درور، دوست ء دلبر

تئی پادمنی چٹانی سر انت

تو دگہ چچ غم مکن

تئی غم منا پر انت

کہر ء دریا بہ بیت

گرائیں غمائی چول بہ بنت

شرنگاں بوجی بہ بیت

بار ء ہیروپ بہ بنت

گوات ء تو پان بہ بیت

مست ء لے راہیں تڑونگل بہ باں

پادتراول بہ بیت
ڈیہہ ویراں بہ بیت
ہلک لگتہمال بہ بنت
دوست منی، ساہ منی
مہر ہر ڈول ء پیداور انت
تو دگہ چغ غم مکن
تی غم منا پر انت

شہر ء شر رنگی ء اُمیت ء سہ اپاتاں پل
 انچو کشکانی سرا باز رچاتاں پل
 واہگانی شپ ء ترس ء دلوں لرزینت منی
 ہر کش ء کڑ ء گوراں ایر بباتاں پل
 رنگ رنگیں ہمک رنگاں منارنجیننگ مدام
 چوشیں بے ترانگ ء بے دردیں سُچاتاں پل
 کسے چماں چہ زبہر ء کسے ہوش ء چہ بروت
 باگیں امروز ء بہشت ء آ مراتاں پل
 ایمنیں گواتے بہ چندیت منی دلبند ء سرا
 لرزک ء تاک ء وڑا تنیگ ء سُراتاں پل
 ماہیں کاڑانی گور ء جیگی ء تاک ء باقر
 منی لبزانی ہمک رنگ ء چناتاں پل

مہلب ءِ مسک ءِ زاپراں بوتگ
ماہ ءِ درور کہ سرگراں بوتگ

بارگیں کنید ءِ باڈی ءِ والیگ
حوری گوں سہت ءِ زیوراں بوتگ

کُہت ءِ اپسوزیں سست نہ کت یے
درچک مرادانی گوں براں بوتگ

من نماز عشق ءِ سی شپ ءِ ونگ
دیم دائم گوں دلبراں بوتگ

تو نیتک نئے ءِ ناں کلوہے دات
دل ہما روچ ءِ اشکراں بوتگ

نیست گسد لال ءِ گوہر ءِ رنگ ءِ
براہ ءِ جلوہ تئی مہپراں بوتگ

جہ جنگ پلے مارگاں باقر
نام تئی عہدی دپتراں بوتگ

اے کئی باریں دژمنی کارِ انت
دوست منی مرچاں سک گلگدارِ انت

ساعتاں شہدیں کسے بیت گستا
آ بزاں پاکیں مہر ء دیندارِ انت

واب ء تئی نیاداں کرنے نوں گوستگ
دل منی انگت پٹو حُب دارِ انت

ہووری ء مہر ء تو ایمنی بُرت گوں
نوں ہمک چیز اوں زَر ء بیپارِ انت

وٲی ءِ روچاں سد ہزار درکیت
سکی ءِ روچاں یکے درکار انت

حوناں چونسیت ءِ مردماں درنجیت
مئے ہما کس کہ ٹک ءِ سردار انت

آ دگہ دؤر ءِ رندپد انت باقر
اے دگہ دؤرے چم اوں چمدار انت

گراں بہائیں تو وتی دیوان ء مارا در کُتیں
 واہگانی کوہیں انبار کھمکے تو سر کُتیں
 دیستگ ات کہ ردکتگ ما زندگی ء تجکیں کشک
 دست تو دست ء بداتیں راہ ء نیم ء، شَر کُتیں
 زار زار ء کہ نہ گریت دوستی ء حونانی سرا
 کندگ ء مہر ء بدل تو چم ارساں تر کُتیں
 واری ء رنجاں نہ پروشت اے پُلّیں ورناہی منی
 تالہ ء کوریں نبشتہ تو تلالہ ء زر کُتیں
 ما وتی زندہ مراداں وش تریں لیک ات ترا
 دوستی ء مہر ء وفا ء اے کشار ء بر کُتیں
 نپت ء بیر ء چہ تو اراں انگت ء باقر گھ انت
 گوشاں پُلی ماں چتیں ء وت وتارا کر کُتیں

جیونی ۽ بیچ ۽ پیگام شہیدانی نام ۽

دلجا من کہ تی اے زلم ۽ دریا نون ہشیت
روچ زوراک ۽ رونت کہ مکھیں ماتاں گشیت

تاں نباں من تو تپاک اے زند ۽ رنگراہاں ہمک
حون یک پیم ۽ رچنت ۽ ہمش جونان ۽ درشیت

تنگویں بیچ ۽ منیگ ۽ مکھیں مات ۽ کشوک
وہدے چہ حد ۽ گوزیتیں زلم ۽ زمزیل وت پروشیت

دژمن ۽ سنداں سرا من ماڈیان اش بُن دیاں
شاداں زند ۽ منی ماں کینگ ۽ آس ۽ جُشیت

گر بہاں ماگنگ دائم ڈیہہ ۽ اے پادمال کنوک
بے وسانی وت سر ۽ کیت حوناں ناحق ۽ مُشیت

تیرگواران ہم بہ بنت انت کہریں زوراک ۽ ستر
راستی ۽ گپ ۽ بلے باقر وتی ہر جاہ گشیت

چوں شموشاں من ترا کیلیں دمان

آتر ۽ مسک ۽ زبادے تو وطن
 واہگ ۽ زند ۽ مرادے تو وطن
 ماتئی پگراں گرپتار مجھتی
 دم پہ ساعت مارا یاد کائے وطن
 چوں شموشاں من ترا کیلیں دمان

تو مرادیں زند ۽ مئے راہ ۽ نشان
 تو ملوریں واہگانی کلکشان
 تو اُمیتیں رُژن ۽ تالان کنوک
 تو دلانی مہر ۽ روکیں آزمان
 چوں شموشاں من ترا کیلیں دمان

تی گر ء گٹ ء تلاراں زیبدار
 کوچک ء درچک ء ڈگاراں زیبدار
 کور ء جنگل، کوہساراں زیبدار
 تی وطن پل ء بہاراں زیبدار
 چوں شموشاں من ترا یکیں دمان

سَمین ماہ ءِ روج ءِ نیام ءِ ودی بیت
بہارگاہ ءِ پُلاں چہ اوستے پدی بیت

تلاہیں منی زنداے ڈگال ءِ سوتگ
کدی گردیت چلگ ءِ ہرام کدی بیت

بہ سندیت انت رہشون تپاکی ءِ تاراں
چُشین ءِ پہلی ءِ گرانیں ردی بیت

ہمک ساعت غم بیت وٹی ءِ مستاگ
ہمک شادہاں چم ارساں دزدی بیت

کنیں ہرکس ءِ گوں ما دوستی او باقر
مدام نیکیانی بدل مے بدی بیت

وطن مائیں

مگنڈات ئے کدی سکی ہے زندء مئے ارمان انت
وطن مائیں، وطن مائیں ترا پہ جان قربان انت

نہ کنزراں من کدی پشت ء تئی گوانک ء توارے بیت
ہزار رندء بہ چکاس کہ دل ء کیلیں مئے ارمان انت

تئی پٹ ء گیا باناں، مدام لوٹیت بہارگا ہے
دل ء ہل ء وتی کہ ندر منی ساہ ء منی جان انت

ترا شادمان ء شادکامی بگنڈاتاں ہے ڈول ء
تُری بلے تہاری کیت منی دُگنیا اوں ویران انت

بکن امروز ء نوں شادان بدے مہر باقر ء الم
وتی چمائی ارساناں مدام پٹو کہ ریچان انت

مہر ء باندا تیں تو کتاب سوتنگ
 جنّت ء اگلے آ کتاب سوتنگ
 چوں ترا بکشائیت زمین، ء آ زمان ء
 چوئیں چیزے تو بے حساب سوتنگ
 مئے ہزار گنجیں گیدی ء مدی
 ماہ لقاہ شہم ء تی زراب سوتنگ
 ہلک ء مئے حاجی ء جنیں چک ء
 دُرس گناہ زرتگ اُنت، ثواب سوتنگ
 کئی غم ء گپ ء نوں کنتے تالان
 کعبہ یں دل تو پہ شراب سوتنگ
 چوں نہ باں کھر ء دیپان باقر
 نوں میار ننگ ء کہ نواب سوتنگ

تئی حُسن ء جمبر مدام جنت گروکے
بزاں شہر ء مُرتگ دگہ یک گنوکے

نہ سگاں تئی چمانی تیراں نہ سگاں
تپنگ ء بے سوچ کہ اے مردم کشوکے

تئی کندگاں گل سُرینتگ دل ء باگ
بدار رگاں سُہریں مہ بیت آس روکے

پکاریں منا منزل ء بُر ء برین ء
دگہ یک شریئے، دگہ یک سروکے

بے ٹوہینیت باقر وتی راج ء واپیں
نہ گنداں من مرچاں دگہ شعر گشوکے

زرد ۽ منی اے حوناں رگانی تئی کہ رنگاں
 زلیاں بیا بہ شنگین، ریچاں دل ۽ من زنگاں
 تو کندگانی پُل ۽ مروارداں بہ رتچ بس
 نوشاں سبہی ۽ دوست من کدہانی بنگاں
 لَنٹاں سُمرین نریں پرجن تو بس توارے
 لگاں رچیت سرگ دوست، گندے در ۽ ملنگاں
 تاں زندگاں من ننداں تئی واہگ ۽ وداراں
 تاں آپی ۽ مڑاں من عشق ۽ ترا گوں جنگاں
 شہر ۽ جنگاں ماہیں گستا پدار او باقر
 روچے ورے تو تیراں چمائی چہ ٹپنگاں

نیائے پرچی گل منے چارگ ء مرچاں
 دل ء درد ء من دمبُرت دارگ ء مرچاں
 منے حال ء سہی نئے تو جُست بکن باریں
 شپاں گوازیناں ماگوں نارگ ء مرچاں
 ملوری منے دل ء شوہیں نہ روت وہدے
 ترا گنداں من چو بے چارگ ء مرچاں
 بُزوراں کئی سریگ ء پہک کناں ارساں
 نہ سگاں چم منے ارس ء گوارگ ء مرچاں
 چے پیم ء پھر بنداں من پرے زند ء
 نیت زیمیں دل ء کس، مارگ ء مرچاں
 مہ کن پریات بازیں تو ادا باقر
 نہ ماریت کس تئی اُپارگ ء مرچاں

ماتیں وطن

فدا ساہ ء جاں باتاں ماتیں وطن
 پہ تو سر دیاں باتاں ماتیں وطن

پہ وشنامی دنیا ء ہر منزل ء
 تئی نام ء گراں باتاں ماتیں وطن

ترا موہ بکشاں گلگ شونی ء
 ہدوک چو جواں باتاں ماتیں وطن

اے تئٹا پیں درچک ء کشار تئی مدام
 چو پُل ء سرپاں باتاں ماتیں وطن

آ بدواہ کہ نکس ء پدا انت تئی
 آوت گار ء زیاں باتاں ماتیں وطن

منی حُب ء واہگ ہمیش انت مدام
 پہ تو شعر گشاں باتاں ماتیں وطن

دلوں کپتگ ماں وسواس ء
 اناگاہ نیم شپ ء پاس ء
 بہشت ء کپ گشتے پیداک
 منی چماں گلین تاس ء
 نیت برمش ء توارے تئی
 سُچاں تہنائی ء آس ء
 چتور رُژن ء کتگ ہلک ء
 تئی جیگ ء سر ء لاس ء
 دل ء منے شیشگیں بُرے
 وتی چمانی الماس ء
 چے پیم ء در براں باقر
 غم ء گرانیں اے چکاس ء

وش و ش ء کند برے چہ لُنٹاں گلاب بڑتیچ
تاں زندگئے منی دوست، چماں شراب بڑتیچ

مارا بکُش بے سوچ ء ارجاں وتی بجن
یک رندے بس وتی تو ٹھلانی داب بڑتیچ

ہرچی شتگ، شتگ تی دست ء نیت پدا
نوں دانگاناں تسبیح ء تو بار بار بڑتیچ

آزاتی ء سپاہ توئے، بانوری ء رگام
مہرانی مئے ڈگار ء بیا پہ زراب بڑتیچ

تزنانی تیر ء باقر پرواہ ء چچ مدار
دیوان ء ہر گلیں تو جو ریں جواب بڑتیچ

بیا کہوت ۽ زوراک کنیں

(شہید حمید ۽ پیغام)

چو شے مرید ۽ داگ داگ
 جان ۽ منی ہر بند ۽ بوگ
 واہگ چو کلمانٹ ۽ منی
 پرگوستگ انت چہ منے دل ۽
 چو کہ پروشوکیں شیشگ ۽
 بوتگ دلوں چنڈ چنڈ منی
 چو ماتو ۽ جو ریں گشے
 چانپٹ کن انت زالم سر ۽
 چو گنگ ۽ کور ۽ بیرگ ۽
 بیگواہ انت منے نام ۽ نشان
 چہ بڑگ ۽ بڑگ تر انت
 منے برادل ۽ ماہیں گہار

نیست انت ادا کس ء کسے
 ہر کس، کس ء چہ بے کس انت
 اے واجہیں مئے قوم ء راج
 وازمندگانی واستی انت
 آشوبی انت اے نوجوان
 مرچی بلاس انت تاگت ء
 غم وار نہ انت کس، کسگی
 درد وار نہ انت کس، کسگی
 او بڑکار! او بڑکار!
 چو بڑگ ء بڑگ مہ بو
 نیل انت ظالم، زندگ ء
 چو بیرگ ء بیگواہ مہ بو
 نیلاں ترا اے زندگ ء
 بیاکہ وت ء زوراک کنیں
 مرچی پدا عہدے کنیں

چست ہیں چو ہیروپ ء وڑا
 بیراں گریں چہ دشمن ء
 چہ ظلم ء دیہی پنجگاں
 اے بڑگاں آجو کنیں
 مرگ ء مڑا ہے گوں کنیں
 دنیا ء ظلم ء ظالم ء
 نام ء نشان ء گار کنیں
 بیا کہ وت ء زوراک کنیں
 بیا کہ وت ء زوراک کنیں

پدا بیا یک برے چاراں ترا را

دل ء موجیں تئی انگت ودار انت
 پدا مہر ء جہان ء آہ ء زار انت
 نیت پرّام بہار ء دؤر گشتگ
 گلانی ٹھیلیں بلبل بے توار انت
 چُشیں روچاں امل ماراں ترا را
 پدا بیا یک برے چاراں ترا را

منا یاتاں ہما نیادانی شپ تئی
 آ پلّیں کنگ ء وٹّیں آ گپ تئی
 بیان ات گوستگیں مہرانی کسہ
 گوں موگائی من چار ات دپ تئی
 کجائے گل منی ماراں ترا را
 پدا بیا یک برے چاراں ترا را

شپاں مہکانیں بات تئی رُژن مہپیل
 بہ سہڑیتیں منی آزر دگیں دل
 بہ باں پہکہ شمشکار من چہ ہر کس
 منی دیما بہ بیت مہرانی منزل
 پہ من سرگوپ کدی ساراں ترا را
 پد ابیا یک برے چاراں ترا را

بکن کارے وتی واک ءِ وس ءِ تو
 مہ ریپین گیشتر ءِ اے بے کس ءِ تو
 بگنداں دروشم ءِ تنیک ءِ بگنداں
 بیا بے جُست ءِ بیالیں گس ءِ تو
 شپوں نیادانی گیر کاراں ترا را
 پدا بیا یک برے چاراں ترا را

زندگی لال ء دروشم ء دژین انت

ڈیہہ منی ایمان، مہر منی دین انت

من پمے اوست ء سکلیاں زوراں

شادی یکش پمن ماجین انت

رند تباہی ء بوت حبر تالان

کوڑہیں دنیا تپتگیں تین انت

کئے وت ء بڈینیت سک ء تنگ ء

راہ مرادانی منزل ء مین انت

مُرتگ ء ایر انت باقر ء میت

چوتی دستاں ہستی ء مین انت

زَرَّ ءِ كَلَاتِ ءِ وَاہِگِ ءِ بچکندگاں حیرات کنت
چولاں زری لہڑیں دل ءِ، نشنگ جنک زرگوات کنت

ہر سُہب ءِ بیگاہ دوزہ ءِ من واہگانی پیلشاں
آ وشیانی جنّت ءِ بیگاہ ءِ سہباں زیات کنت

من پہک ءِ دل و جم کتگ حُشکیں بلے ریپینگ اَنت
ہر روج آ کہ مرچی، ءِ ہر شپ پدا بانداں کنت

زندءِ غمانی گران تریں جیڑھ ءِ جنجال شاپتگ اَنت
بس یکیں تئی ترانگ اَنت پاساں شہمات کنت

پہ وِش ءِ من آسودگی، دریا ءِ عشق ءِ دؤر کت
اے آس ءِ باریں لمبک ءِ مہلوک چتور اوشتاں کنت

وِشی ءِ باقر زور گوں توشہ ءِ گر نچے پہ وت ءِ
رنج ءِ غم ءِ سال بلکن ءِ زند ءِ تئی نہیات کنت

غم ۽ رنجاں کتگ زند ۽ چہ بیزاری
چتور گران انت تئی زُلیپانی چمداری

پہ گپ ۽ ترانی ۽ تئی یک دمانے ۽
نہ روت انت تنگیں زرد ۽ مئے ہیٹاری

چہ پیم ۽ من بیاں زندگ اے دنیا ۽
گشت کہ بے علاج انت عشق ۽ بیماری

پممشکہ زاناں مرچاں پممن چو زہرے
ودار ۽ تئی کتگ شپ روج رہچاری

کتگ بازینے تو رنج ۽ غماں آزات
کدی کیت انت حدایا باقر ۽ باری

ڈوبر ۽ دل منی کے الکا پ بہ بیت
 ایر برانے تری زہر ترند آپ بہ بیت
 پمّن ماہیں پری نپت گواراں بہ کنت
 مہر ۽ آوش نیتک ناچ ۽ نوکا پ بہ بیت
 مرگ ۽ جار ۽ نہ جنت کڑیں ہلک ۽ کسے
 سوت ۽ سلوات بہ بیت زندوں زندا پ بہ بیت
 ہوش برجاہ نیاں، کوش ۽ زرشانی ۽
 مسک ۽ گوں عنبراں سرکہ تئی گواپ بہ بیت
 زگریں روچ ۽ سرا حوناں باقر بہ رتچ
 گرن ۽ چلگ جتیں جاہ اوں میٹا پ بہ بیت

زوراکیں وہد ۽ نوکیں اے دلبراناں دیست
 عشق ۽ من چپ ۽ چوٹیں راہ ۽ دراناں دیست
 بخت ۽ بچار، کہ انگت زداں پمن
 واستہ ایشانی آس ۽ من انگراناں دیست
 چہ شیر ۽ جو ۽ آرگ، چچ مُزدے اول نہ رست
 فرہاد ۽ پیمیں مہر ۽ من مہتراناں دیست
 مہکانیں شپ منی بوت تامور چم گشتے
 کہ ساعتے من کاشیں تی مہپراناں دیست
 کسے اگاں بزانتیں، ایش انت منی نصیب
 ہرجاہ شتوں من اودا بس ناشراناں دیست
 باقر جتائی ۽ تی مہرنگ ۽ ماہیں دیم
 نازرکیں پل ۽ پیم ۽ چو گیمرناں دیست

مہوشانی پُجی انت ۽ جی و جانی کس نہ انت
 جُلگہیں شہر ۽ مروچی گپ ۽ ترانی کس نہ انت

ہر کسی دیم ۽ را گپتگ مرچی موتکی ۽ تپ ۽
 بے تواری ۽ گوزان انت عاشقانی کس نہ انت

میانجی ۽ بازار ۽ ناگت آ منا امباز بکنت
 گنجیں کاڑانی رم ۽ چو بے انانی کس نہ انت

گندگ ۽ کل نشگ انت اے گلزمین ۽ سربرا
 بال انت بلکیں آزمان ۽ آزمانی کس نہ انت

گپتگ شہر، سرمچاراں شے مرید، مُپت ۽ کشک
چونیں کرنے گراں بہائیں، مرچی حاتی کس نہ انت

مستی ۽ چولانی جوش ۽ چشتگے ترند آپ ۽ پٹ
دڑوگ بستگ وازی ۽ کہ دنیا فانی کس نہ انت

مخشہ، روچ ۽ را باقر کانٹ پر نیست انت دگ
ایوکی ۽ بارے زند، تی زندمانی کس نہ انت

مہر ءِ و ابانی پاکیں درگاہ بیت
دین ءِ دنیا مئے لال ءِ پیرگاہ بیت

سمبہیناں من زند ءِ آ کشک ءِ
تئی گوزگ اودا سہب ءِ بیگاہ بیت

تزانگ ءِ کیت انت تئی لقاہ ءِ شہم
کنت حد اُسجدہ، عشق ءِ ہمراہ بیت

دین ءِ بیپاری درکپاں رُمب رُمب
راج ءِ چک پروشی دائم برجاہ بیت

آہ ءِ اُپاراں سال ءِ کرنے گوست
انگت مہرانی ہلک ءِ جنگ جاہ بیت

کہر ءِ سیاہی تئی عاقبت باقر
زند ءِ آزمان ءِ مکت ءِ رُنگراہ بیت

پُل گدیں شاری گوں نگرہیں دَستاں
بیا منا امباز ءِ یل بکن کستاں

تو منی زند ءِ گڈ سری اُمیت
شاہ ءِ بندی ءِ پہ ترا جستاں

ہلک ءِ مہلوک ءِ پاکیں مہر ءِ گوں
دزوگ ءِ بہتام سد ہزار بستاں

اے کجام کوہ ءِ آ کجام کوچگ
منزلے چوئیں باریں من رستاں

بید چہ مرگ ءِ راہ یے نیست باقر
پہ تئی کوش ءِ شہر ءِ ڈنگ مستاں

غم ء آس ء سُچان ء بیا
 مه نند دیر ء دمان ء بیا

دگہ دنیا یے ء واب رے
 ”کدی تو منے جہان ء بیا“

وت ء را سمبہین ہر ڈول
 گوں مسک ء زاپران ء بیا

بگندے روح ء استالاں
 منی مہر ء گدان ء بیا

غمانی کورے ہارے کیت

شب ء روج ء تچان ء بیا

تئی کولیک من باتاں

گوں ہالیگیں گُشان ء بیا

مُلوریں رہسراں باقر

وتی جند ء زبان ء بیا

گلیں جہان ء کیس تو شر ترے امل
 بے مٹ ء بے بہائے، بے درورے امل

امروز ء مانسانیت سیاہ ء بزیں شے
 ہر دیں مجھیں ء مورک ء دیم ء گرے امل

ماہ ء چہ رنگ زرتگ تی دروشم ء گلیں
 تو حورے جنتی ء تو گوہرے امل

لنجیں غمانی آس ء ما پیلشاں، سچاں
 مارا کدی تو ساہگ ء مہر ء برے امل

دوست چوں نداریت باقرتی واب ء ترانگاں
 تو ہر شپ ء چو بانور پیداورے امل

مہپری وہدے ہمسراں گوں بیت
دل منی آس ء انگراں گوں بیت

تو منا ہر ڈول ء بکن دلپروش
نام منی شعری دپتراں گوں بیت

اُنژ سَر ء برانز گر ما نباں ہجبر
رستری کارے، رستراں گوں بیت

من نہ تُرساں چہ تژان ء ٹاکوراں
ہر شگان عشق ء پتراں گوں بیت

جہ جن انت آشوب ء غم ء اندوہ
گوں بداں مہلنج رہسراں گوں بیت

من چو ہیروپ ء کہ کناں باہند
وہد چو دؤر ء چاکراں گوں بیت

ہج نیت کار ء جاک تئی ہشکلیں
سرمنی وہدے بے سراں گوں بیت

کہ پشل دیم ء ہرچی تئی بیت انت
چونی ء تئی رنگ دروراں گوں بیت

تئی نہ انت کارے نرم دلیں منوس
اے دل ء ارمان دلبراں گوں بیت

ما بے لوٹاں آ دمان ء گار بیت
رستگیاں راہ ء دمان ء گار بیت

ما وتی لُنٹاناں داشتگ انگت ء
دَر بئیت دُعایے زبان ء گار بیت

شہر ترانت انگت بہ بیت مارا حیاں
تیر دَر بئیت چہ کمان ء گار بیت

یات بکن دُورے ادا انچیں بئیت
مہر ء دوستی پہ نشان ء گار بیت

ترندے شہماتے مہ سگیت عاشقے
عشق ۽ کشک ۽ سرجنان ۽ گار بیت

دل منی انگت ملور انت پہ کج ۽
چونیس گوہر اف! جہان ۽ گار بیت

گواہ بکن باقر! تی جُست ۽ پدا
در بیت گلیں زمانہ گار بیت

عشق ء تئ بے قرار من ایوک ء نیاں
استیں گنوک ہزار من ایوک ء نیاں

تو ہر کس ء بچار زنگ ء ہمیشی جنت
زند ء چہ نوں شزار من ایوک ء نیاں

چمان اش واب نیت، استال ء بام ء تاں
نیست ہر کس ء قرار من ایوک ء نیاں

یا رب ہزار است منے ڈولیں در پہ در
تئ رحمت اش پکار من ایوک ء نیاں

بے بہرِ اِنْتِ دَائِمِ ءِ دُنْيَا ءِ وِشِّيَا
اے بوجی ءِ سوارِ مَنِ اِیوِکِ ءِ نِیَا

باز بیوسے دگہ آس ءِ تہا بُنِ اِنْتِ
گوں اندوہاں دُچارِ مَنِ اِیوِکِ ءِ نِیَا

کہ عالمِ اِشِ فِدا باقرِ بہِ بَیتِ سمرِ ءِ
شاعرِ دگہ ہزارِ مَنِ اِیوِکِ ءِ نِیَا

جاہے مہتاجی، جاہے شاہی انت
اے گج ۽ باریں تئی حدائی انت

تینگلی مُرتاں، دانکے ۽ مہر ۽
تیوگیں شہر ۽ بے سمائی انت

آہ ۽ اُپاراں منے جہان بیزار
دائم ۽ توسیپ، تئی ستائی انت

نشتگ ۽ پورانی سرا مک ے
نگ بازار ۽ تئی بہائی انت

من نیاں ایوک دیمپان کھر ۽
ہر دَرَا سرکش ناروائی انت

چونیں دُورے پہ تنگلویں بچاں
مگہیں ماتاں بدعائی انت

زندء اُمیت ئے آسری

ماہ گونگیں دلبر منی

زند ء اُمیت ئے آسری

یکیں ترا زیارت کناں

یک کعبہ یے آبات کناں

زرد ء مراد ء منزل ء

پیشتگیں رنجیں دل ء

مہر ء چراگ ء روک کناں

آسے دگہ لمبوک کناں

وٹی ء نیاد ء سہبت ئے

ہیناریں زرد ء لذت ئے

ساہ ء نپس، ارواح منی

زند ء اُمیت ئے آسری

امروز ء کلاں شر ترے

حُورانی مٹ ۽ درورے
 نیست انت تئی رنگ ۽ بہا
 نیست انت تئی ڈولیں ادا
 شہر ۽ تو یکیں دانگ ے
 چہ ہر کس ۽ بے ترانگ ے
 مہر ۽ گنوکانی رم ۽
 یکے مناں، گوناں غم ۽
 نیاداں تئی دلماںگاں
 مہر ۽ تئی دیوانگاں
 زرداری ۽ حُب ۽ درا
 مہر ۽ بکن دوست ہاترا
 پٹو ادا کیں مناں
 مرگ ۽ مڑا ہے گوں کناں
 ماہ گونگیں ماہیں پری
 زند ۽ اُمیت ے آسری

دیدگاں چہ تر و نگلیں ارساں وتی گوارے پدا
من نباں گندگ منی راہ ء اگاں چارے پدا

شنگ کنتے ملگوراں مسکیں ماہیں دیم ء چار دہی
ایوکی ء ساعتاں وہدے منا مارے پدا

یات منی پاساں شپانی گیر بیاریت انت اگاں
تو گڈا مہرنگ منارا نوں کجا کارے پدا

کہ ہدوک انت دل منی سک مہر میں اوسر گوپاں
واہگانی بیا گلکیں بانور ء سینگارے پدا

من اگاں بیگوواہ باں اے کہریں امروز ء مچاں
تو گڈا باقر منی عکس ء دل ء دارے پدا

گناہ ء لذت ثواب ء گوازینت
 ما عشق ء ساعت عزاب ء گوازینت
 گُشت ایں مردم کہ شادماں کنت
 بلئے منی زند شراب ء گوازینت
 اے کرن ء ٹھیلیں ہما تو کاڑے
 کہ باز عاشق گوں داب ء گوازینت
 اے کپتہ کار ء نہ ساچیت امروز
 کہ دست ء جنّت گلاب ء گوازینت
 نہ بیت نوں ہنکین مہر ء اندیم
 تو تیر چھاں نقاب ء گوازینت
 اے کوریں دیداں کہ گار بوت رُژن
 من وانگ ء حد کتاب ء گوازینت

غم دلء سوچ آنت بیا غماں سوچ ایں
 ترانگ ء زہیر ء مولماں سوچ ایں
 سد براں دروہنت دؤر دینت چات ء
 وش تب ء ٹہلیں دروشماں سوچ ایں
 چمگے نوکیں بیا کناں زیارت
 کوہنگیں آپ ء زم زم ماں سوچ ایں
 یل کناں من چوں پیرک ء کشک ء
 او! منی ہلک ء حاکماں سوچ ایں
 کئیت توپانیں ہور ء سیہ گواتے
 ساری ء کونجانی رماں سوچ ایں
 عشق ء بنگیج ء ایر کناں باقر
 یات ء آ دؤر ء موسماں سوچ ات

شہرِ منیٰ شہرِ جنک

زِند ءِ وِتی یِکیں ترا
 دوست داشتگوں ساہ ءِ سرا
 دیم ءِ بہ کنز، دیمِ درا
 مہراں بگوار چو جمبر ءِ

گلمان ءِ حوراں گہترے
 شہر ءِ جنکاں شہر ترے
 واہگ دل ءِ، مہر ءِ برے
 بے مٹ تو، بے درورے

تو مہوشانی چہ رم ۽
 درکن وتی ہیر دروشم ۽
 بالا کناں کئے دم ۽
 ارزاں بکن گرانیں غم ۽

پتو ہدوک، دیوانگاں
 مہراں تئی دلمانگاں
 مارا مہ گج ات ترانگاں
 دل مان نہ بیت دُردانگاں

گوں تو جبرسک باز کنگ
 لوٹیت ایں دل امباز کنگ
 نوں من نزاناں چے کناں
 ہر روج نخرہ، ناز کنگ

تُرساں دل ۽ آزار بے
 گوں من مڑے بیزار بے
 کسے ۽ چُک یا گُوہار بے
 یا یکے ۽ دشثار بے

زرد ۽ غماں پڊر کناں
 نام ۽ تئی اندر کناں
 شہر ۽ منی دُردانگاں
 وایاں وتی بُندر کناں

نیم شہی پاساں گوزو کے درکیت
زند ء رُنگ راہاں گنو کے درکیت

آگہیں چٹاں گوں گنداں من و اب
آزمان ء دگہ نو کے درکیت

پاکیں مئے مہر بہ رگیت چہ بداں
کینگ ء آس ء سچو کے درکیت

ہرچی گیشیناں من، مانگیشاں پدا
چونیں کشکے یک ہڑو کے درکیت

قہر کتر بنیاں باقر و ہدے
بیرگ ء گرند ء گرو کے درکیت

دل تہا سُتنگ کبابِ اِنْت کس نزانْت اِنْت انگت ء
دوستی ء آسمر عذابِ اِنْت کس نزانْت اِنْت انگت ء

آ کہ زانِ اِنْت، مچ کنانِ اِنْت مال ء مدّی ء متاہ
مرچی ہر چیز پہ حسابِ اِنْت کس نزانْت اِنْت انگت ء

ہر کس ء بوجیگے گونِ اِنْت دؤر کنانِ اِنْت شترنگاں
دؤر چوں عشق ء تیابِ اِنْت کس نزانْت اِنْت انگت ء

جاہے ء مرگ ء جنگ بیت جار مسیت ء مردماں
جاہے ء چنگ ء ربابِ اِنْت کس نزانْت اِنْت انگت ء

ہر کس زانْت کہ مچّتی آ زند ء ہمراہِ اِنْت منی
نی مناگوں جو ر جوابِ اِنْت کس نزانْت اِنْت انگت ء

شاعری ء رپک ء رازاں جُست بگر چہ باقر ء
چو پچیں پمّن کتابِ اِنْت کس نزانْت اِنْت انگت ء

ماہیں گوناپ چیر داتگ تو گشتے مہگر کتگ
 گار انت کیشکوں واہگانی ہوش سرء تو پڑ کتگ
 وت شتے نشتے تہا باریں کجام تو مڈی ء
 مارا دؤر دات گپچلی ء، ء وت ء یگر کتگ
 ایوک ء اے تو نئے کہ مہرء راہ ء بوتے رد
 شہر ء ماہیں ہر جنک ء مرچاں بوگے پر کتگ
 نوں شگنر ء پشکری ء رند پہم ات مردماں
 ڈنگے ء را ما وتی اے میتگ ء مستر کتگ
 کس تی گواچار ء پدا نوں، نیت نیاد ء پتر ء
 کودکیں زہگی ء ڈول ء پرچا مرچی گر کتگ
 شاعری ء توک ء باقر ھ میار نام ء پدا
 نشتگ نے دیما جہان ء تو وتارا شر کتگ

مئے دل ۽ واہگ انت چو مثال ۽ بہ باں
کئید ماہ گونگ ۽ زلپ ۽ ٹال ۽ بہ باں

کشیٔ سارتیں سمین یا کہ تبد ۽ لوار
دَم پہ ساعت تئی من حیال ۽ بہ باں

سزپ چو پیل ۽ گلاب ۽ مئے باگ ۽ دل ۽
گل! انارکانی تئی رنگ چو لال ۽ بہ باں

مہر ۽ دلمانگی داں کہ مُز ۽ مَنیت
کار روچی ۽ بِلے سال ۽ بہ باں

جون ایر بیت منی ہر دیں آ روج کیت
نود ساچاں بہ بنت، مُرگ بال ۽ بہ باں

دُریں دانک باقر ۽ یات کیت ہر کس ۽
مہر ۽ دیوان ۽ دوست گپ ۽ گال ۽ بہ باں

اُمیت ءِ واہگانی ماہ بدل بوتیں
کسے ءِ گوں منی کہ ساہ بدل بوتیں

من سستاں آزمان ءِ تیوگیں استال
بلتے اے چُپ ءِ چوٹیں راہ بدل بوتیں

نہ لوٹ ات دوست دگہ ہچی من امروز ءِ
گنوںکی ءِ منی پیرشاہ بدل بوتیں

زراں پہ نوبتاں شہدیں ہمک سہب ءِ
غمانی سرگیں بیگاہ بدل بوتیں

بہ ڈروہیت راہ ءِ نیم ءِ منزل ءِ چہ پیش
ادارکی چُشیں ہمراہ بدل بوتیں

گنتیں چے واہگ ءِ مرگ ءِ ابید، باقر
گلیں دیوان ءِ زیب ءِ براہ بدل بوتیں

نزیر صوفی ء گوں پہلی

تو انچیں وڑے درگج کردار بہ بیت باندا
مہر ء آ منی بدواہ مُردار بہ بیت باندا

ماں عشق ء پڑا سئی روچ کس دؤرنہ کنت ہمبیل
آ کار کہ باندات انت آ کار بہ بیت باندا

میرو ء لُڑ ء ہنکین سرسبز بہ بیت روچے
ہر پَٹ ء پُڑ ء کوہ دیم بازار بہ بیت باندا

آ کہ گلیں حانی ء چہ شے ء پلّیت باسکاں
زوراک ء چُشیں چاکر چمدار بہ بیت باندا

کلدارءِ پہ ناچ کنت انت دنیاؔ ذرا ہیں مہلوک
 آپسوز ء ہزار ارمان کلدار بہ بیت باندا

ہچ ڈولیں زمین چنڈے دنیاؔ تئی نیت انت
 نیزگارے اگاں ہلک ء ازگار بہ بیت باندا

بیا رند پدے درگجیں گواہی ء وتی باقر
 ہر شہر ء مسیت ء چہ گواچار بہ بیت باندا

گؤاجار

دوزبئ تئ غم ء آس ء دنيا سُچات
سah ء ساهداراں چه يكے زندگ مبات

مهریں دانکے نہ کنت گہراں گؤاران کنت
وش نیتک واہگ ء باگ ء ویران کنت
چند ء مئے گاری ء، گار ء بیگواہ بہ بات
سah ء ساهداراں چه يكے زندگ مبات

انچو بمبور سُنک بُندرے گار بوت
انچو میری کلات حاک ء سر بار بوت
انچیں آسے کپات دڑاہیں بازار سُچات
سah ء ساهداراں چه يكے زندگ مبات

کُشت ءِ کُوش ءِ نِدارؑ ہر جاہ گوارا نیں تیر
 باریں کد جہہ بہ جنت میریں بالاج ءِ بیر
 ہر تہاریں شپاں خون ءِ رنگاں رُجات
 ساہ ءِ ساہداراں چہ یکے زندگِ مبات

پہ گلاباں پدا بلبے بات ودی
 مند ءِ پلّیں دگہ فاضلے بات ودی
 لال ءِ مُرواردیں گالاں کتّار کنات
 ساہ ءِ ساہداراں چہ یکے زندگِ مبات

مہکان بہ بیت ماہ ء، روج ء چو بہ بیت روشن
زانگ آ نہ بیت ہجر، شیطان ء بلتے باتن

نوں ڈہل جنئے شر یا گوا جارئے ہمک دمک ء
کئے انت کہ نہ لوٹیت انت وش تامی نیں آوردن

تین ء را نہ براہیت کہ جنت تاپگاں ٹاکوراں
تو زنڈیں دپار وارنگ دست بوتگاں گوں روگن

ریپینگ ء باز ریپینت، منی ڈول ء تو باز رد دات
اے حق ء منی اوبال ء سانڈیں تی گردن

کس دامءِ تہا نیتِ انت گپانی نہ بکیت دوست
 نوں تلک بکن چیر تو یا کشکاں بہ جن آسن

پل چنڈیں تئی دپ ہم بوہ مسک ءِ بشانیت این
 پروش شیشگاں عطرائی دیوالاں بہ جن لوشن

مناں کہ ترا زرنیست، تئی ہرچ کجا کیت انت
 ہیل کرتگ ورگ میپتی، مہ بو اشر ءِ تو گیچن

زرائی حساب باقر اے رنگ ءِ نہ بیت زانگ
 کئے زانت نغن چنت انت درنگ ءِ کہ بہ بیت شیکن

ودار ء تئى دل من داراں کتگ
من دردانى توپان ماراں کتگ

شپ ء سڄھيں من پھ بے وابتى ء
تئى راه يکشل من چاراں کتگ

نئيت حال ء احوالے نيکيں تئى
پرچھ من گورگيں کلے ساراں کتگ

منى شهر ء مهلوک ء دل اير نه روت
منى چماں چو هور ء گواراں کتگ

دل ء دور مدے نون تو باقر وتى
غم ء گرانين محنت که ساراں کتگ

نمیرا نیں مہر

روچے کہ من سر سر جنناں

ء در کپاں چہ بیتگ ء

پہ سنیل ء سواد ء ہا ترا

روچے کہ تو سر سر جننے

ء در کپے چہ بیتگ ء

پہ سنیل ء سواد ء ہا ترا

گوازیناں آڈوک ء ڈلاں

گٹ ء تارا نی سراں

ٹلیں ہما کوہ ء بُن ء

گوگانی کاشیں کڈک ء

کاہنت منارا یات ء گیر

شینزاراں زہیروک ء جنناں

من انگت ء دیما رواں

جاڑیں کہیر ۽ ساہگ ۽
 نندان ۽ افسوزاں وراں
 ورنائی ۽ آگوستگیں
 بیگانی تئی ساہگ بزیں
 توگو اتو ۽ ڈول ۽ کتگ
 چو کہ منارا گوات برے
 سبزیں اے سولانی بُن ۽
 نیم روچ ۽ ٹاک ۽ وپتگ ۽
 کونش زانسروں سر جاہ کتگ
 روچ انچوتتاں بیگاہ کتگ
 سبزیں اے سول منے شاہد انت
 گیر ۽ گنر گواہی دینت

انوں بلے
 پدچہ ودار ۽ مُد تے
 روچے انا گاہ ۽ دو بر

من تو کہ ہر دیں ڈیک وراں
 مہرؔ و فاء اے نشان
 کول ؔ قرارانی دمان
 دل ترا نگے جھلمیں کپیت
 امبازاں زوراں من ترا
 ساہ ڈو برء در کیت منی
 ساہ ڈو برء در کیت تی
 ماہر دوئیں جہلا دباں
 جون ہر ڈکانی ایر بنت
 یک شو انگے واریں گوزیت
 ہلک ؔ را گلئیں حال دنت
 مردم در ہیں حیران بنت
 میتگ گلئیں ویران بنت
 ہر کس وتی کاریت دل ؔ
 درد ؔ غماں ماریت دل ؔ

ہلکے کماش گوا جا رونت

”جی او! بچارے مردماں

چونیں اے مہرے

نوبتے

نامہ نمازی یے بچک بوتگ

بلنے

مرچی ہے گیلے گورے

ہر جان انت ذگری کاڑیء“

یک شاعرے اوشتاگ ات

بچکند ات گشتے

”بچار!“

مہر ذات و زریات و چہ پاک

دین و مزہب گستاچہ مہر

مہر انت نمیران دائمے“

ورناہء گوانک

جندء دزگیر کنئے پگر دزگیر نباں
 زانت ء رُژن ء رَہ ء شعر دزگیر نباں
 کبر بنت اے تئی مال ء مدئی ء زَر
 عشق ء راہ ء گنوک! مہر دزگیر نباں

نوں کلاتاں گرتے ء گرتے ماڑیاں
 بان ء بادگیر ء گلیں اے پٹ ء پڑاں
 کوہ ء کوہ دیم، سول ء گہیں کوچگاں
 آپ ء شہ کور، بر ء گیاہیں لداں

شہراں تو گیت کنئے بمبء زورء سرء
 چُچاں چورہ کنئے زار بیت ہرگورء
 کوچگاں آس دیئے، درچکاں توگوں برء
 تیر گوارین ء تو سینگانی سرء

جون بندیگ بیت، خون بندی نباں
 رُژن بندیگ نہ بیت رون بندی نباں
 مٹکھیں ماتیں گلزمین ءِ توار
 نوں بگش! سولیں بچّ چون بندیگ نباں

بیل ءِ ہمبل منی بندی جاہ ءِ تہا
 زار، پریات بیت، زہیراں نالان بنت
 قہر ہرچنت کن ءِ ہنچو تو ہم بزان
 پُلاں بندیگ کن ءِ بوہے تالان بیت

ماتیں وطن مہرء دیار

ماتیں وطن مہر ء دیار
بولان ء ہار زرد ء قرار

تئی کوچک ء پٹ ء پڑاں
تئی کوہ ء گٹ ء تیہراں
تئی باگ ء درچک ء نیوگاں
میٹاپیں ولانی براں
تئی برکت ء گیدی بہار
ماتیں وطن مہر ء دیار
وت واجہی ء شون دیوک
یک پگری ء آگاہ کنوک
منے واہگانی براہ ءے تو
ریٹاہاں من رژن ء گنوک

تئی جنٺ ۽ من سرمچار
ماتیں وطن مہر ۽ دیار

تئی دژمنناں پادمال کناں
بیر ۽ گراں جنجال کناں
آجوبی ۽ راہ ۽ وتی
جان ۽ سراء تئی مال کناں
تئی گوانکی ۽ ہرکس تیار
ماتیں وطن مہر ۽ دیار

بچ تنگویں باں پاسبان
تئی مُشکلانی دیمپان
بنت پہ ترا چو ساربان
یا مثل ۽ چو کہ باگیان
مارا بکن ہر ڈول توار
ماتیں وطن مہر ۽ دیار

ہر دیں کہ واہگانی گلہیں رنگ بیت در
زند ء پڑا بچار کہ پدا جنگ بیت در

حون وار ء ڈنگ بہ بنت ر ہشون ء راہبری
بازار ء غیرت نیگ ء ہر ننگ بیت در

عشق ء گنوک کلّ پہ تئی ترانے ء ز رانت
چرس ء شراب ء ہوری ء نون بنگ بیت در

ہمشمای ء بلاہ ء مناکشت ء گارکت
گوں تو کباب ء سبجیگ ء ونگ بیت در

باقر بے سوچ ناچی نیں سوتانی اش کنگ
راجی سرور ء ساز، دپ ء چنگ بیت در

پدارگشتانکء انگت بے قراری انت
گلیں دیوان پہ کسے ء وداری انت

نہ پوہ نئے چپ ء چاگرد ء ردیاں تو
بدل ارس ء مروچاں خون گواری انت

شپ انت ء چلگی جاہے سروں کپتنگ
یکسماں کہ منی زند ء نوں باری انت

ادا نیست انت دمانے واب ء وٹی
ہمک ہلک ء گدان ء واہ ء زاری انت

نہ ترساں من شپانی بیم ناکی ء
دریگ ء ترانگانی روک شاری انت

چیا باقر ندارے تو وتی گپاں
ترا چہ گلیں عالم نوں شزاری انت

واہگ ۽ ہلک ۽ گوازان انت دل منی
منزل ۽ شون ۽ دیان انت دل منی

پہ تئی نازر کیں تب ۽ گوں گنگ ۽
شیشگ ۽ ڈول ۽ پروشان انت دل منی

دُرستاں یل داگ منارا زندگی
جند پرے حال ۽ رسان انت دل منی

نیائے بوہ ۽ گوں دُناں ماہ دیم چیا
نیاداں مرچی تئی زران انت دل منی

سگت ۽ بیلانی نشنگ پتر ۽
باریں باقرچے گُشان انت دل منی

غم ۽ رنجانی تئی دیمپان من اتاں
دہر ۽ ناحقی ۽ ہرجان من اتاں

توئے بے پرواہ ماں دنیا ۽ مدام
آس ۽ مہرینگ ۽ اوں بریان من اتاں

شانک بدئے چماں وتی کڑ ۽ گوراں
ایوک ۽ تژنانی ہرجان من اتاں

قہر ۽ دیوان ۽ تئی او زوراک!
سکلیاں ہر وڑیں قربان من اتاں

نیت دپ ۽ باقر تئی گالے گلیں
مجلس ۽ شکلیں شعراں من اتاں

رستر ۽ گرگاں پرندوشی چے پیم ۽ گل کتگ
 بیتگ ۽ شوانگ ماں واب ۽ ناگہانی تل کتگ
 دروگیں وٹی پڈرا انت مرچی دیم ۽ ہر کسی
 باریں ہنکین ۽ کجام جون ما غمانی گل کتگ
 نشتگاں دُز گوں گزیراں شعرجنان ۽ ناچ کنان
 رند گیری ۽ ایشانی پاد من تراول کتگ
 تو ادار کے نہ سگ ۽ روچ ۽ بڑانزاں گوٹڈوکیں
 دوزہیں تی تزانگاں گوں دل وتی من جل کتگ
 ہور ایردنت، تزونگلیں ارساں وتی ریچاں باں
 آزمان ۽ پمّن ۽ کہ جیگ وتی میچل کتگ
 گچلیں دانکانی باقر چوں بہ ماراں تہلی ۽
 من پمیشکہ دائم ۽ جویریں براناں ول کتگ

دل گشتے آس ء آسرا نشنگ

بینگیں واس ء آسرا نشنگ

شل سریں تیر ء کنڈگاں گستا

آسمی باس ء آسرا نشنگ

ما گسد، گوہر قیمتی لوٹ ات

ماہ پری لاس ء آسرا نشنگ

سرجمیں یلدا تگ کس ء سیاداں

چورہی ء ماس ء آسرا نشنگ

زندگی دؤر داتیں ترا چات ء

اوست کہ تاس ء آسرا نشنگ

بلکیں پاتراپ ء سگیت پہارے

باقر انت براس ء آسرا نشنگ

منی ہمراہ رُعبے رگوزی اَنت
نَزان اَنت ہچ دِلانی سگتی اَنت

ادا ہر یکے سازیت دِروگ ءِ وِساچ
ادے مردم دُرہیں بے باوری اَنت

وتی جند ءِ آ لوٹیت شادماناں
دَراں چہ سد دَراں سَک ناوسی اَنت

ابیتکیں موسمے ءِ شہر اَنت پُرسیگ
گش اَنت کِشک ءِ سِرا دُرس تربتی اَنت

ہمک چیز ءِ نہاد گران اَنت مروچاں
ہمک لوگ ءِ تہا ذال بڑگی اَنت

منی باتیں بہا ہر دانک باقر
مُلوِراں نِشتگاں سَک من غنی اَنت

عشق ۽ آس ۽ چوں سُچان ۽ پیلُشان اِنْت دل منی
 بچ نہ گنداں مہر وانے پہک بڑجان اِنْت دل منی

ایوکی ۽ دوزیہں من ساعتاں بَش بَش وراں
 گنجاں شہر ۽ چہ زبہر ۽ تلوسان اِنْت دل منی

ساہگ ۽ اُمیت ۽ درچک ۽ نشتگاں داں کرنے بیت
 بچ نہ سگیت بچ نہ ماریت جل جشان اِنْت دل منی

آگہیں چماں گوں دیستگ باگ ۽ زند ۽ یک برے
 شیشگ ۽ ڈول ۽ ہما اِنْت کہ پُڑشان اِنْت دل منی

بنت باقر گال رد ۽ بند تو نزان ئے یکبرے
 شیرکنیں دانکاناں در ۽ کنت وش لسان اِنْت دل منی

ترا سہت ۽ ترا زیور، ترا سُہر ۽ گُشان بکشات
وتی نام گپتی ۽ نام ۽ ہمک تہریں جہان بکشات

منی مہر ۽ بہ بیت کسہ ہمک کس ۽ دپ ۽ شہدیں
وتی ہلک ۽ جنکاناں گلئیں عشق ۽ نشان بکشات

وپا ۽ دوستی ۽ سوگند تو وارنگ باز براں چوشیں
اے رندی ترا بانک تئی رہنیں زبان بکشات

نیاں شاہے من داد بکشیں، پہ میر ۽ چو کہ شیرازی
جنانی لب ۽ پرداچاں، اے باگیں مکران بکشات

دل ۽ داريت مني ڏول ۽ ترا راڪئ بگش باريں
وتى زند ۽ غم ۽ جاگه، منا كه شادمان بکشات

كجام ڏول ۽ آ سينگاريت، كجام ڏول ۽ پلگار ايت
تئ ديم ۽ لقاہ ۽ را، اے ماه ۽ ماهڪان بکشات

مروچي آ گل انت كنديت په نازي ۽ گشيت باقر
حرابي من نه كت پٽو وتي من ۽، من جان بکشات

مرادانی گلیں منزل من گوازینت راہ چاری ء
تئی رنگ اِنْت کہ رُژناہ کنت شپانی سیہ تہاری ء

گوزانتیں روچ گوں تہنائی منی اے جُلگہیں شہر ء
شپاں کہریں اوں گوازیناں مُلور ء بے قراری ء

دپ ء دَر نیت یک دانکے، جنئے چکے ناں بچکندے
گس ء نژیک تر ء کائے گوزئے چو بے کماری ء

تمرد ء است مند ء چہ مروچاں ملکموت تُرسیت
دمان ء بارت نِزورین ء آساہ ء گُژن ء واری ء

حساب ء روچ باقرچوں گوزانت ایں کہریں دُکال ء
بہارگاہے بہ کنت واتر، کجام آ دُور ء باری ء

کیپاں تنگے بگر، زرد ء آس ء شמוש
مہر ء گپ ء بکن بوہ ء باس ء شמוש

نند ء نیادے بہ بیت یک دگہ رندی ء
گپ گپ ء تہا اے وتاس ء شמוש

تواوں براس ءے منی، قوم ء آریز ء کس
چیا منا چو گشتے جند ء براس ء شמוש

مرگ انگت گھ انت بے وتیں زندگی ء
ایر بہ بر کچلاں بنگ ء تاس ء شמוש

آ کہ گوازینتگاں گوں من تو اہوتی
نیم شپانی امل پاس پاس ء شמוש

زرد ء جاگہ بدے گالاں بیا باقر ء
بس دل ء بند، غم ء وسواس ء شמוש

چار بندی

شہر ءِ اے بازارں کپات آسے

سرجمیں مالدارں کپات آسے

مارا رنجینتگ سرجمیں زندء

زالمیں سرداراں کپات آسے

چار بندی

کِسہاں چیا گوستگیں تالاں کنئے
مئے دل ءِ را پٹی ءِ نالاں کنئے

روچے ءِ مُز کہ نیت دست ءِ
کار مُپت ءِ پرچیا ءِ سالاں کنئے

چار بندی

یے دومی ء زہر ء خون ء خون رپچی انت

نشتگاں کساب شہر ء خون ء خون رپچی انت

کسہ ء بگش! بیاراں، حق ء راستی ء کنیگ ء

تیوگیں بگند دہر ء خون ء خون رپچی انت

